

Sparbanksstiftelsen
Alfa

Konferens

30 sept 2025, Nässjö

Catarina Berg, LasseMajas Stiftelse
Jenny Andreen, LasseMajas Deckarhus

Lassemajas Skrivar-skola

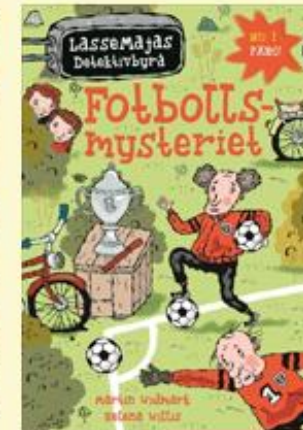
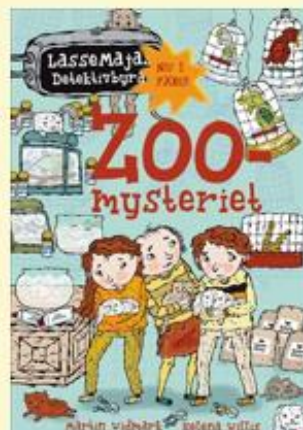
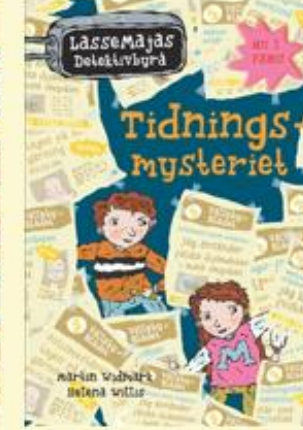
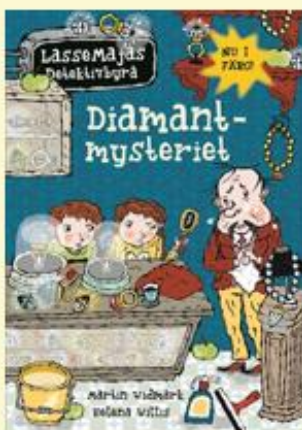
”Tillsammans vill vi ge barn ökat språkligt självförtroende, genom att de får uppleva en trygghet när de uttrycker sig, och känna att det är roligt att läsa och skriva.”

MARTIN WIDMARK

LasseMajas Detektivbyrå

Första boken kom 2002

LasseMajas
Detektivbyrå

LasseMajas detektivbyrå

- En av Sveriges största barnbokssuccéer genom tiderna.
- Böcker, ljud, TV, film, tidning, spel och pyssel.
- Finns översatt till 40 språk.
- Över 7 milj sålda böcker, alla format.
- Serien skapad av Martin Widmark och Helena Willis.

Läsfrämjande insatser i förskolan

Under våren 2019 fick Kulturrådet i uppdrag av regeringen att satsa extra mycket på läs- och språkutveckling för de yngre barnen. Det gör man bland annat genom att dela ut gratis böcker till förskolor i hela landet. Kulturrådet har tillsammans med Skolverket även gett ut en handledning om högläsning, där man ger tips och råd om hur man som pedagog kan på ett medvetet sätt arbeta med bilderboken. En

LASSEMAJAS STIFTELSE

LasseMajas stiftelse arbetar för att stärka barns språk, läsning och berättandeglädje. Genom kreativa metoder och engagerande pedagogik vill vi ge vi barn möjlighet att utveckla sin läsförståelse och sitt skrivande och rätt till sitt språkliga självförtroende.

Vi skapar inspirerande läsoplevelser och ger pedagoger verktyg för att bygga en stark läskultur och läslust – för en framtid där alla barn får möjlighet att erövra språket.

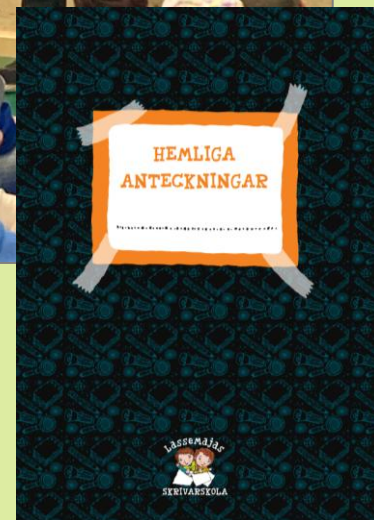
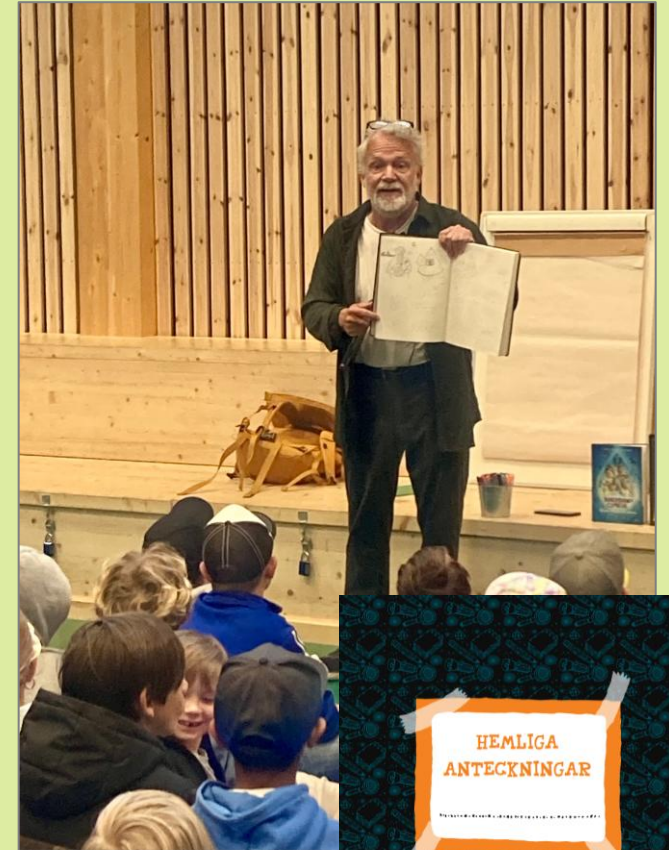
www.lassemajasstiftelse.se

Lassemajas Deckarhus, Linköping

LASSEMAJAS SKRIVARSKOLA I LINKÖPING

- Metod som främjar skriv- och läslust hos lågstadieelever och stärker deras självkänsla - både språkligt och känslomässigt.
- Uppstart av pilotprojektet vår- sommar 2024.
- Till höstterminen september 2024 inleddes projektet i de första skolorna.
- Projektet är framtaget i samarbete med och leds av personal från LasseMajas Deckarhus.
- Eleverna arbetar som riktiga deckarförfattare!
- Under projektets gång skapar eleverna sin egen deckare, inspirerade av författaren Martin Widmarks egen arbetsmetod

Pilotprojekt i Linköping

FÖR VEM:

Åk 2-3

PROJEKTET LÄNGD:

6 veckor

TRE DELAR:

- Läsa
- Skriva
- Vän-klass

övergripande mål

Läslust och ökad läsförståelse

Språklig medvetenhet
(tal-, skrift-, bild-, kroppsspråk)

Skrivlust och ökad kreativitet

Samarbete i klassen och utanför

MATERIAL SKRIVARSKOLAN

- Skolmysteriet
- Läs&Lös (arbetsbok)
- Anteckningsbok
- Skrivbok
- Vykort m kuvert

- Lärarhandledning
- Digital lektionspresentation x 3
- Filmer
- Författarhälsningar

Extramaterial: bokmärken, målarbilder, ordgömma osv

SCHEMA

Projektet sträcker sig över en sexveckorsperiod där tre delar ingår: Läsa, skriva och kontakt med en vän-klass.

Varje vecka behöver tid avsättas för att jobba med de olika delarna, läraren får själv avgöra utifrån lektionsplaneringar hur mycket tid, men ca 4 lektioner får man räkna med.

Vecka 1

*LÄSA Lektion 1	LÄSA Lektion 2	LÄSA Lektion 3	VÄN-klass Skriv Brev 1		BESÖK 1	SKRIVA Kap 1	SKRIVA Kap 1	LÄSA Lektion 4
------------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-------------------------------------	--	-------------------	------------------------	------------------------	-----------------------------

*Enkät om läs/skrivlust

Vecka 2

Vecka 3

SKRIVA Kap 2	SKRIVA Kap 2	LÄSA Lektion 5	VÄN-klass Skriv Brev 2		BESÖK 2	SKRIVA Kap 3	SKRIVA Kap 3	LÄSA Lektion 6
------------------------	------------------------	-----------------------------	-------------------------------------	--	-------------------	------------------------	------------------------	-----------------------------

Vecka 4

Vecka 5

SKRIVA Framsida + Baksida	LÄSA Lektion 7	LÄSA Lektion 8	VÄN-klass Skriv Brev 3		Ev. Göra klart	VÄN- klass Läs baksidor	BESÖK 3	Utvärdering
--	-----------------------------	-----------------------------	-------------------------------------	--	-------------------	--	-------------------	-------------

Vecka 6

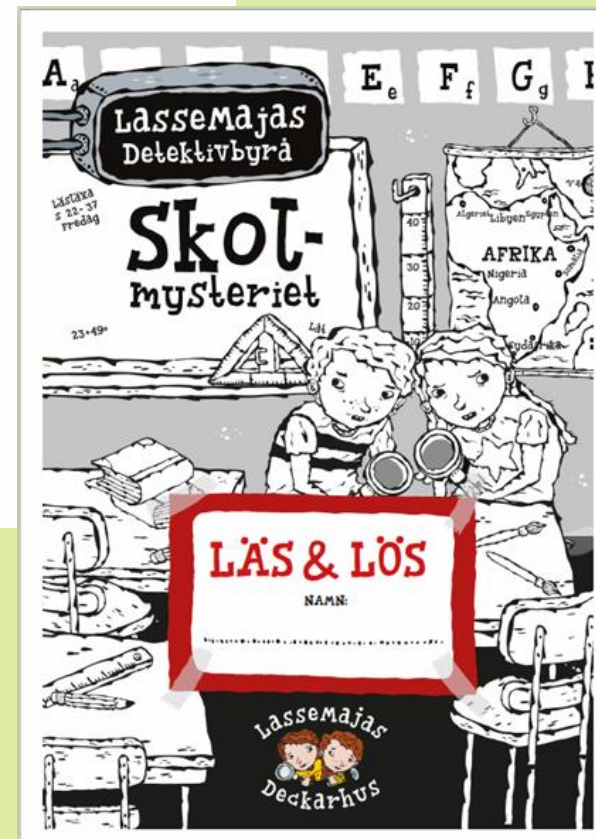

LÄSA

- Ca 8 lektioner
- Läspar/trio
- Skolmysteriet (alla elever får varsin bok)
- Läs och Lös

Läs & Lös

- Läsa i par
- Svara på frågor i läsförståelsehäfte

KAPITEL 1

SOM ATT STJÄLA AV GUD FADER SJÄLV ...

KLURIGA ORD förklara orden

Falsk: _____

Vattenstämpel: _____

Hyra: _____

Kollekthäv: _____

VAD HAR HÄNT? svärå på frågorna med hela meningår

Varför tvärstannar Lasse framför biografen? _____

Vem är fröken Gun? _____

Varför river Zorban sedeln i småbitar? _____

Vad heter platsen/byggnaden där prästen jobbar? _____

Vad skulle du göra om du hittade pengar på marken? _____

TÄNK PÅ ATT ALLA SVAR LÄNKES INOM FÖRSTA OCH ANDRA SVAREN!

FINN FEM FEM vad har ändrats på sedlarna?

RÄKNA hur mycket pengar har Sára?

_____ Kronor

RITA prästens ansiktsuttryck

Prästen är arg för att någon lagt i falska sedlar. Hur ser man ut när man är arg?

SKRIVA

- Ca 8 lektioner (för läraren att hålla i)
 - + 2 besök i klassen av skolvärd
 - + 1 avslutande besök på deckarhuset
- Eleverna planerar en deckare tre och tre
- Eleverna skriver och illustrerar en deckare
- 3 kapitel totalt

SYFTE:
samtal och
skrivlust

Skriv-team

PLATS

Vad heter stads/byg?

Bor det många där?

Vår tycker detektiverna om att vara?

Vår utspelår sig brottet?

Vilken årstid är det?

SKISSA ER STAD
Fundera över vilka byggnader som finns, brottplatsen, utomhusmiljöer (sjöar, fotbollsplaner, parker)

DETEKTIVERNA

Jag heter _____

Jag är _____ år

Jag gillar _____

Jag är bäst på _____

Jag heter _____

Jag är _____ år

Jag gillar _____

Jag är bäst på _____

ÖVRIGA ANTECKNINGAR
Exempel på frågor: Har detektiverna kört några fall förut?
Har de något smeknamn? Huden? Har lände de kända varandra?

SKURKEN

Namn på skurken: _____

Ålder: _____

Specialité: _____

Bor: _____

Varjeby: _____

ROTTU PÅ: _____

BALE PÅ: _____

Hobby: _____

FAMILJ: _____

YRKNE: _____

HUR FÖR SIG SKURKEN?
Stämning: _____

PÅ H: _____

Längd: _____

Stämning: _____

Tal: _____

UTSEENDE

BROTTET

Viken typ av brott?

Varför? Motiv

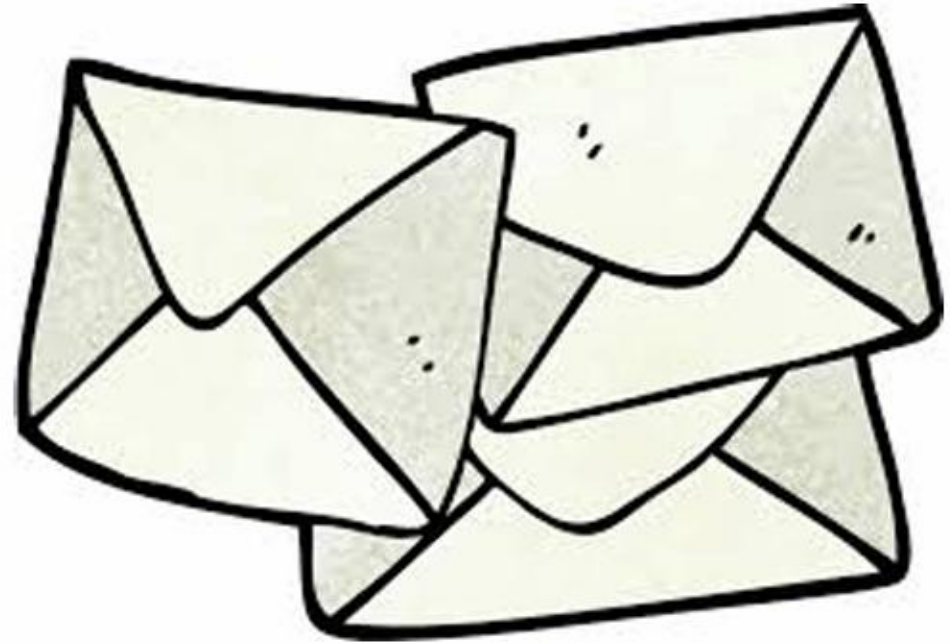
ÖVRIGA ANTECKNINGAR

VÄN-KLASS

- Ca 4 lektioner.
- Tilldelas en vän-klass inför projektet start.
- Färdiga kuvert och vykort.
- Gemensamt klassbrev och enskilda vykort x 3.
- Delar baksidetexter.

DECKARFEST

AVSLUTANDE BESÖK

- Vän-klasserna träffas på Deckarhuset
- Hyllas som författare
- Fika
- Uppläsning

FÖRSTA ÅRET

- Under året har projektet genomförts i 4 omgångar, två omgångar per termin.
- Inför varje omgång har informationsträffar genomförts med alla klassers ansvariga lärare.
- Projektmaterialen har levererats ut till alla skolor inför varje omgång.
- Totalt har 23 skolklasser deltagit i LasseMajas Skrivarskola, det innebär ca 550 elever i Linköpings skolor.
- Skolvärdarna har besökt varje klass 3 gånger; ett introbesök och två pedagogiska träffar.
- Alla klasser har fått träffa sina vänklasser från en annan skola på en Deckarfest på LasseMajas Deckarhus.
- För- och eftertester för att se effekt.

Utvärdering lärare:

Roligt och engagerande

”Jag vill vara med igen!”

”Härligt hur projektet engagerade eleverna till att skriva, våga och hitta sina olika roller i skapandet av en bok.”

Bra läsförståelsefrågor till bokens kapitel

”Det var väldigt uppskattat för både elever och oss pedagoger. Lättarbetat med välarbetade planeringar och bra flöde arbetsschemat.”

Skolvärdsbesöken uppskattade, gav inspiration

”Genomtänkt struktur och lektionsupplägg.
Bra och intresseväckande presentationer.
Besök från er var väldigt uppskattat samt deckarfesten.
Tydlig lärarhandledning
och lagom nivå på lektionsinnehållet.
Kul med vänskola.”

”Absolut, ett väl fungerande och påkostat projekt som har varit väldigt roligt att få delta i.
Väldigt uppskattat av eleverna.”

Projektet fångade upp också elever som kräver ytterligare motivation

PENGARS VÄRDE I LASSEMajas SKRIVARSKOLA

- Skolmysteriet läses av alla.
- Brottet som begås i boken handlar om pengaförfalskning. Skapar diskussioner om pengar, vad betyder att förfalska någonting etc.
- I övningsboken får barnen svara på frågor där de ska räkna ihop sedlar och förklara begrepp t ex pension.
- Skapa förståelse för olika ekonomiska termer och begrepp, ekonomisk medvetenhet. Ex på diskussionsfråga "Vad skulle du göra om du hittade pengar på marken?".

KAPITEL 1

KLURIGA ORD förklara orden

Falsk: _____

Vattenstämpel: _____

Hyra: _____

Kollekthåv: _____

VAD HAR HÄNT? svara på frågorna med hela meningar

Varför tvärstannar Lasse framför biografen?

Vem är fröken Gun?

Varför river Zorban sedeln i småbitar?

Vad heter platsen/byggnaden där prästen jobbar?

Vad skulle du göra om du hittade pengar på marken?

2

VÄM på öis.
ALLA står länade
enke finns i boken.
Pundera och
diskutera med
din kompis!

KAPITEL 2

KLURIGA ORD förklara orden.

Oförstående: _____

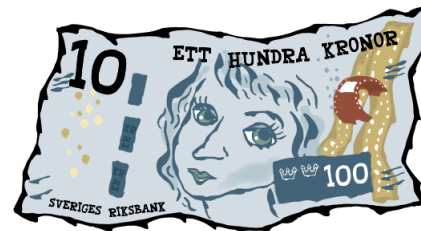
Pension: _____

Agera: _____

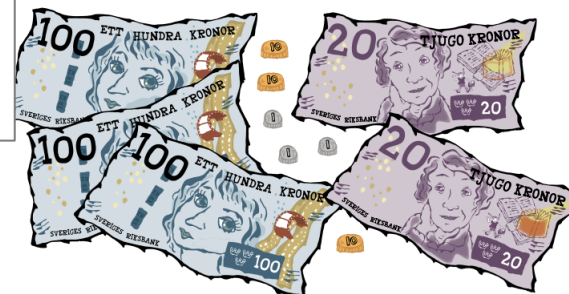
EXTRA!

FINN FEM FEM vad har ändrats på sedlarna?

RÄKNA Hur mycket pengar har sara?

_____ kronor

RESULTAT OCH FRAMTID?

- Projektet har varit en stor framgång!
- För- och eftertester bekräftar den pedagogiska metodiken och visar på fin effekt genom att elevernas skrivande under den korta projektperioden (6 veckor) går från att vara beskrivande till berättande och därmed mer avancerad.
- Många elever skriver längre texter i eftertestet och använder i större utsträckning adjektiv i sina texter.
- Lärarna uttrycker vinsten med att arbeta i grupp och hur det engagerar eleverna till att skriva, våga testa och hitta olika roller i skapandet av en bok genom att tillsammans bidra med olika förmågor.
- Eleverna har fått brevväxla med och träffa barn från en annan skola och följa varandras arbete och erfarenheter.

RESULTAT OCH FRAMTID?

- Projektet möter övergripande mål att öka elevernas språkliga medvetenhet och skapa förutsättningar att arbeta vidare med sin språkliga utveckling.
- Fint mottagande i Linköpings skolor och inför kommande två år i pilotprojektet har vi nu många klasser och skolor som visat intresse och står i kö.
- Utveckla projektet att nå flera skolor och kommuner i hela landet.
- Etablera kansli och pedagogiskt ansvarig för att garantera kvalitet, kontinuitet och utveckling.
- Under hösten inleds samarbete med ett flertal aktörer (bla AcadeMedia, Prinsparets stiftelse samt Svenska akademien) för att nå fler barn i detta projekt.
- Våren 2026 inleds ett forskningsprojekt i samarbete med Lunds universitet för att beforska metoden. Forskningsprojektet väntas pågå under ett år.

TACK FÖR IDAG!

Catarina Berg,
LasseMajas Stiftelse

Jenny Andreen,
LasseMajas Deckarhus